

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobkyně: **Mgr. S. W.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená JUDr. Janem Walterem, advokátem,
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,

proti

žalovanému: **Vrchní státní zastupitelství v Praze**,
sídlem náměstí Hrdinů 1300/11, 140 65 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2020, č. j. SIN 221/2020-8,

takto:

- I. Rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 10. 12. 2020, č. j. SIN 221/2020-8, a rozhodnutí Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 SIN 27/2020-13, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 10. 12. 2020, č. j. SIN 221/2020-8, jímž žalovaný k jejímu odvolání změnil rozhodnutí Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem (dále jen „krajské státní zastupitelství“) ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 SIN 27/2020-13, tak, že z výroku rozhodnutí vypustil text „*písm. a*“. Ve zbytku žalovaný potvrdil rozhodnutí krajského státního zastupitelství, kterým byla odmítnuta žádost žalobkyně ze dne 2. 10. 2020 o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), kterou žalobkyně žádala o poskytnutí soupisu jím vedeného spisu sp. zn. 1 KZN 392/2020. Žalobkyně se současně v žalobě domáhala toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Podle žalobkyně je napadené rozhodnutí založeno na nesprávném výkladu § 11 odst. 6 informačního zákona. Odborná literatura (Furek, A., Rothanzl, L., Jírovec, T. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 560) zmiňuje pouze dva případy, kdy judikatura správních soudů připustila použití výluky dle § 11 odst. 6 informačního zákona. Šlo o informace o totožnosti policejních informátorů a o kriminalistických postupech a metodách, které nejsou veřejně dostupné v odborných kriminalistických publikacích. Společným jmenovatelem těchto okolností bylo ohrožení schopnosti státu postihovat kriminální činy. Nic takového v řešené věci podle žalobkyně shledat nelze a žalovaný ani neukázal, že by to možné bylo. K tomu, aby ohrožení plnění těchto úkolů bylo důvodem k odepření informací, se musí jednat o ohrožení reálné a prokazatelně existující, nikoli pouze hypotetické (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016-55). Podle žalovaného přitom je třeba počítat s možností opětovného zahájení a též s tím, že předešlé poskytnutí informací by mohlo vést ke zhoršení schopnosti orgánů činných v trestním řízení vyhledávat, odhalovat trestnou činnost nebo předcházet trestné činnosti a tuto činnost stíhat. Aplikace daného ustanovení zákona je tak podle žalobkyně i nedostatečně odůvodněna, když žalovaný též ani konkrétně nespecifikuje tvrzené ohrožení ve smyslu § 11 odst. 6 informačního zákona.
3. S ohledem na znění § 12 informačního zákona je žalobkyně toho názoru, že pokud by skutečně u některých částí spisového přehledu bylo namístě aplikovat důvod omezení podle § 11 odst. 6 informačního zákona, pak se takový důvod nepřenáší automaticky na ostatní části spisového přehledu. K tomu se vyjádřil žalovaný v bodu 21. napadeného rozhodnutí tak, že v dané věci není namístě dělit předmět žádosti na dílčí části, a požadovanou informaci je tedy třeba pojímat jako jeden celek. Podle žalobkyně takováto paušalizace nemá žádnou oporu v zákoně. Z důvodu nedostatečného odůvodnění aplikace § 11 odst. 6 informačního zákona však žalobkyně v současnosti nemůže kvalifikovaně polemizovat s tím, že tento důvod se nevztahuje na všechny části spisového přehledu.
4. Dále žalobkyně namítala, že judikatura Ústavního soudu vyžaduje, aby prakticky při jakémkoli omezení práva na informace byl proveden ad hoc test veřejného zájmu. Veřejný zájem na zpřístupnění vyžádané informace žalobkyně popsala ve svém podání z 20. 10. 2020, ve kterém uvedla, že věci vedené Okresním státním zastupitelstvím v Chomutově pod zn. ZN 235/2019, ZN 51/2020 a ZN 8512/2020 byly iniciovány trestními

oznámeními směřovanými na pracovníky stavebního úřadu. Ta na pokyn žalobkyně podal právní zástupce žalobkyně, který ji zastupuje v záležitostech týkajících se obtěžování hlukovými imisemi z provozu pilařského závodu v obci Kovářská. Podle žalovaného je veřejný zájem na poskytnutí informace relevantním pouze tehdy, pokud by žadatel požadoval např. informace o věci, která by byla široce medializována, kde by se jednalo o kauzu týkající se vrcholné politiky, či že by tato věc byla veřejnosti známa včetně všech svých detailů. Žalobkyně je naopak toho názoru, že ani povaha veřejného zájmu v její věci nevylučuje možnost provést poměření konkurujících zájmů. Žalobkyně prokazovala veřejný zájem tím, že orgány činné v trestním řízení postupovaly nesprávně, neboť nesprávně vyhodnotily počátek běhu promlčení lhůty. Za nesprávnou označila s tím související úvahu žalovaného, podle kterého to, že se žalobkyně domnívá, že v určité věci došlo k pochybení, samo o sobě nemůže odůvodnit poskytnutí informací o tomto výseku činnosti orgánů činných v trestním řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Má za to, že v napadeném rozhodnutí podrobně vysvětlil podmínky interpretace a aplikace § 11 odst. 6 informačního zákona a detailně se vypořádal se všemi námitkami. Žalobkyně k jeho závěrům nepředkládá žádnou komplexní oponenturu. Žalobkyně pomíjí, že zmíněný komentář k informačnímu zákonu je z roku 2016, od té doby byla vydána řada rozhodnutí správních soudů vykládajících § 11 odst. 6 informačního zákona. Došlo i k legislativní změně tohoto ustanovení; podle důvodové zprávy má chránit všechny kvalifikované údaje související s činností orgánů podílejících se na plnění úkolů uvedených v daném ustanovení. Poukaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016-55, je podle žalovaného nepřipadný, žalobkyně navíc argumentovala pouze jeho pasážemi, ve kterých byl rekapitulován obsah rozsudku Městského soudu v Praze, který Nejvyšší správní soud zrušil. Nejvyšší správní soud naopak potvrdil zásadu, že poskytování informací v režimu informačního zákona nesmí obcházet omezení vyplývající z podstaty samotného trestního řízení. To je ve své počáteční fázi zásadně neveřejné. Obcházet nelze ani § 65 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), v němž je upraveno právo nahlížet do trestních spisů. Spisy státního zastupitelství ani nejsou určeny k tomu, aby byly zpřístupňovány účastníkům řízení, natož veřejnosti. Žalovaný setrval na tom, že subjektivní přesvědčení žalobkyně o „chybě“ v konkrétní věci vedené u orgánů činných v trestním řízení nemůže samo o sobě odůvodnit veřejný zájem na poskytování informací o této věci.

Replika žalobkyně

6. Žalobkyně v replice ze dne 7. 4. 2021 namítla, že žalovaný neodkázal na konkrétní judikaturu, která by měla překonat jí tlumočené závěry. Jde-li o rozsudek ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016-55, Nejvyšší správní soud se v jeho odstavci 26 výslovně ztotožňuje s úvahou Městského soudu v Praze v tom, že ohrožení schopnosti orgánů činných v trestním řízení plnit své úkoly musí být konkrétně a srozumitelně vyjádřené a zároveň prokazatelně existující, nikoliv pouze hypotetické. To, že trestní řízení je v počáteční fázi zásadně neveřejné, podle žalobkyně neznamená, že informace o činnosti orgánů činných v trestním řízení jsou absolutně vyloučeny z přístupu veřejnosti. Právo na informace představuje v mezích daných § 11 odst. 6 a § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona výjimku z této zásady.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

7. Nad rámec uvedeného žalobkyně doplnila, že státní zastupitelství je podle ní motivováno i dalším nelegitimním zájmem, a sice tím, aby neukázalo na závadu ve svém předchozím postupu, kdy po prověřování provozu závodu „Pila Kovářská“ policejní orgán věc odložil namísto toho, aby věc postoupil příslušnému stavebnímu úřadu ke stíhání přestupku.

Vyjádření žalovaného k replice žalobkyně

8. Žalovaný ve svém vyjádření k replice žalobkyně konstatoval, že z obsahu repliky je zcela zřejmé, že žalobkyně se postupem podle informačního zákona včetně nyní podané žaloby pokouší obejít řádný postup v trestním řízení upravený k tomu určenými zvláštními procesními předpisy.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasili.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost.
11. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Žalobkyně se žádostí o informace podle informačního zákona domáhala poskytnutí spisového přehledu (neboť tak si soud ve shodě se závěrem krajského státního zastupitelství a žalovaného, který nebyl žalobkyní rozporován, vyložil požadavek žalobkyně na „soupis spisu“) spisu sp. zn. 1 KZN 392/2020. Ten na základě podnětu JUDr. Jana Waltera k výkonu dohledu nad postupem Okresního státního zastupitelství v Chomutově vede Krajské státní zastupitelství v Ústí nad Labem, přičemž jde o již skončený dohled nad věcí, ve které trestní řízení neprobíhalo (nebylo zahájeno), neboť věc měla být policejním orgánem založena ad acta, tj. bez dalšího opatření.
13. Podle § 11 odst. 6 informačního zákona povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisů, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy nebo zajišťovat bezpečnost České republiky.

14. Podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona povinné subjekty dále neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces.
15. Podle § 12 informačního zákona platí, že všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.
16. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016-55, k § 11 odst. 6 informačního zákona vyložil, že *„předmětné ustanovení vylučuje poskytnutí informací o činnosti orgánů činných v trestním řízení bez ohledu na to, zda se týkají probíhajícího, ukončeného nebo dokonce nezahájeného trestního řízení. Předpokladem odepření informací je skutečnost, že by poskytnutím informace mohla být mimo jiné ohrožena schopnost orgánů činných v trestním řízení vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost. Tento důvod bezpochyby patří mezi legitimní důvody omezující právo na informace podle čl. 17 odst. 4 Listiny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2014, č. j. 8 As 114/2013-36). Rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí poskytnutí informace však musí být v tomto směru náležitě odůvodněné tak, aby z něj bylo možné seznat, jaké zájmy by byly poskytnutím informace ohroženy.*

Cílem a účelem trestního řízení je, aby byla náležitě zjištěna trestná činnost a pachatelé trestných činů byli podle zákona spravedlivě potrestáni. Smysl výluky z poskytování informací lze spatřovat v tom, aby poskytnutím informací nemohlo dojít k narušení, zmaření či ohrožení objasňování skutečností důležitých pro trestní řízení. Tato výluka tedy není samoúčelná, neboť souvisí s veřejným zájmem na naplnění účelu trestního řízení, kterým je řádné prošetření skutku naplňujícího znaky trestného činu (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2009, č. j. 6 As 18/2009-63)“. Zároveň se ztotožnil se závěrem, podle kterého „ohrožení schopnosti orgánů činných v trestním řízení plnit své úkoly musí být konkrétně a srozumitelně vyjádřené a zároveň prokazatelně existující, nikoliv pouze hypotetické“.

17. Veškerá výše i níže citovaná judikatura byla vydána před účinností novely informačního zákona provedené zákonem č. 111/2019 Sb., kterým bylo s účinností od 24. 4. 2019 upraveno znění § 11 odst. 6 informačního zákona do současné, účinné podoby. Přesto jsou její závěry aplikovatelné rovněž ve světle nyní účinné a na projednávanou věc aplikovatelné právní úpravy, neboť § 11 odst. 6 informačního zákona byl touto novelou oproti původnímu znění zjednodušen a zestručněn a byla rozšířena množina případů, kdy lze odepřít poskytnutí informací s odkazem na citované ustanovení; nedošlo tedy k zúžení jeho aplikačního rozsahu.
18. V důvodové zprávě k návrhu zákona č. 111/2019 Sb. a nového znění § 11 odst. 6 informačního zákona je konkrétně uvedeno, že *„ustanovení § 11 odst. 6 je zjednodušeno a zestručněno s ohledem na úpravy provedené v § 2 odst. 3 informačního zákona (viz výše), tak, že se zbytkově chrání kvalifikované údaje související s předcházením trestné činnosti a dále i ochranou bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku tak, aby zajišťování těchto úkolů nebylo ohroženo či narušeno. Ustanovení se bude zároveň (oproti dosavadní neobratné formulaci dotčeného ustanovení) jednoznačně vztahovat na všechny orgány, podílející se na plnění uvedených úkolů, a to třeba i mimo rámec nebo časový interval probíhajícího trestního*

řízení. Explicitně je též oproti dosavadnímu znění zohledněna např. potřeba efektivy zajišťování ochrany veřejného pořádku či bezpečnosti osob.

Bez této úpravy by (zejména) Policie ČR musela poskytnout např. informace o kriminalisticko-taktických postupech a technikách, o způsobu ochrany ústavních činitelů nebo výzbroji policistů Ochranné služby či jiných specializovaných útvarů, o plánu bezpečnostních opatření před rizikovými demonstracemi extremistického charakteru, o krizovém a havarijním plánování a kritické infrastruktuře, o přijatých opatřeních a získaných informacích týkajících se prevence a postihování terorismu, o opatřeních souvisejících se zajišťováním ochrany hranic, strategické informace o konstrukci nebo způsobu vybavení možných terčů teroristického útoku, o vybavení policie nebo o počtech, lokaci a personálním obsazení vyčleněných sil určených k plnění konkrétního úkolu, jakož i informace o vnitřní bezpečnosti, připravenosti čelit bezpečnostním hrozbám a vůbec zajištění bezpečnosti České republiky, které mohou jednotlivě i po souhrnné analýze poskytnout strategické informace umožňující tuto bezpečnost ohrozit nebo narušit.

Právě osoby, na které činnost Policie ČR nebo dalších bezpečnostních sborů dopadá, mají eminentní zájem na zjištění citlivých informací, které se jich nebo činnosti bezpečnostních složek týkají, aby mohly vůči orgánům státu postupovat efektivněji a jeho činnost mařit. Proto je třeba zajistit, že pro ně takové informace nebudou dostupné.

Ustanovení naopak nedopadá na informování o typicky rutinních úředních, policejních či trestněprávních postupech, resp. postupech a úkonech, kde poskytnutí informací výše nastíněné chráněné zájmy nemůže ohrozit a kde už opět vystupuje do popředí zájem na veřejné kontrole orgánů veřejné moci“. (zvýraznění provedeno zdejším soudem)

19. Soud dále považuje za vhodné poukázat na to, že správní soudy se ve své rozhodovací činnosti již zabývaly žádostmi o poskytnutí informací ze spisů vedených orgány činnými v trestním řízení. Například Nejvyšší správní soud tak v rozsudku ze dne 4. 10. 2011, č. j. 2 As 93/2011-79, publ. pod č. 2462/2012 Sb. NSS, ve kterém žadatel požadoval zpřístupnění spisového přehledu z dozorového spisu, konstatoval, že na dozorové spisy státního zástupce se nevztahuje režim nahlížení do spisu podle § 65 trestního řádu, neboť dozorové spisy nelze podřadit pod pojem „spisy“ uvedený v § 65 trestního řádu. Dále pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jelikož ve vztahu k dozorovému spisu neexistuje komplexní právní úprava nahlížení do tohoto druhu spisu, resp. přesněji řečeno, v rámci trestního řízení neexistuje nástroj, který by nahlížení do dozorového spisu státního zástupce umožňoval, žádost o informace z dozorového spisu je nutné vyřídit v režimu informačního zákona s tím, že povinný subjekt musí zvážit, zda a v jakém rozsahu se uplatní příslušná zákonná omezení práva na poskytnutí informace. Soudu pak přísluší posouzení zákonnosti uplatnění tohoto omezení.
20. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku rovněž shrnul, že „podrobnosti vedení dozorového spisu upravuje pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 10. 2004, č. 7/2004, jímž se vydává kancelářský řád státního zastupitelství. Dozorový spis slouží k dokumentaci dozoru nad trestním stíháním a účasti státního zástupce v prvním stupni trestního řízení, poskytuje přehled o průběhu trestního stíhání od nápadu věci až po její skončení. Dozorový spis obsahuje kromě rozhodnutí a opatření státního zástupce a dalších písemností dokumentujících výkon jeho dozoru, též stejnopisy nebo kopie protokolů o výsledku obviněného a nejdůležitějších svědků, klíčových znaleckých posudků, protokolů o hlavním líčení (jsou-li v řízení před soudem vyhotovovány) a soudních rozhodnutí (viz § 140 odst. 1 a 2 kancelářského řádu státního zastupitelství). Dozorový spis se vede paralelně s trestním spisem [...]“. A dále uzavřel, že „dozorový spis obsahuje množství různých informací – vedle informací o průběhu konkrétního

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

trestního řízení zahrnuje rovněž např. rozhodnutí a opatření státního zástupce a další písemnosti, které prokazují výkon jeho dozoru. Lze tedy předpokládat, že na poskytnutí informací z dozorového spisu bude nutné uplatnit různá omezení plynoucí ze zákona o svobodném přístupu k informacím (ve vazbě na zachování účelu trestního řízení). [...] Nelze dokonce ani vyloučit, že by se na informaci požadovanou z dozorového spisu vztahovalo více zákonných omezení zároveň“.

21. Spisový přehled pak obecně v chronologickém pořadí poskytuje informace o tom, jaké doručené či vyhotovené dokumenty jsou ve spisu založeny. Spisový přehled dozorového spisu může tedy například obsahovat přehled úkonů, které byly orgány činnými v trestním řízení v konkrétní věci učiněny, s uvedením autora a konkrétních dat, a poskytnout tak žadateli znalost fáze konkrétního trestního řízení a jejího průběhu, což může představovat důvod odepření poskytnutí dílčích částí požadovaného dokumentu nebo i celého dokumentu dle § 11 odst. 6 informačního zákona nebo dle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona, pokud jsou v konkrétním případě naplněny podmínky uvedené v těchto ustanoveních. Omezení z informačního zákona se tedy mohou vztahovat i na informace obsažené ve spisovém přehledu.
22. Tentýž závěr dle názoru soudu platí i pro spisový přehled tzv. dohledového spisu, jehož se týkala žádost žalobkyně v nyní projednávané věci. Zde však bude třeba dále navíc vycházet z toho, že činnost státního zastupitelství při výkonu dozoru a dohledu se liší. Dozor je institutem upraveným v trestním řádu, který jej definuje jako kontrolní činnost spojenou se souborem práv a povinností státního zástupce, jejichž cílem jen kontrola všech úkonů, které provádí policejní orgán v průběhu trestního řízení. Oproti tomu dohled definuje § 12c zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů jako výkon oprávnění stanovených tímto zákonem k zajištění řídicích a kontrolních vztahů mezi různými stupni státních zastupitelství a uvnitř jednotlivých státních zastupitelství při výkonu působnosti státního zastupitelství. Zatímco dozorový spis, který státní zastupitelství vede za účelem dozoru nad činností policejních orgánů, tedy má být věrným odrazem vyšetřovacího spisu vedeného policejním orgánem, a z povahy věci tak obvykle bude obsahovat citlivější a z hlediska poskytování informací problematičtější informace, tzv. dohledový spis vypovídá o průběhu procesu vedoucího k zajištění řídicích a kontrolních vztahů mezi různými stupni státních zastupitelství či uvnitř jednotlivých státních zastupitelství, tedy o činnosti často spíše úřední povahy. K tomu je namístež znovu připomenout, že v projednávané věci se dozorový spis týká dohledu, který byl zahájen na základě podnětu k výkonu dohledu v ad acta založené věci, kdy podnět byl podán oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu.
23. V každém případě však platí, že aby § 11 odst. 6 informačního zákona nebyl zneužíván k protiprávnímu neposkytování informací, musí povinný subjekt v rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace uvést:
 - jaké skutečnosti odůvodnily odepření požadovaných informací a
 - z jakých důvodů by jejich poskytnutím došlo k ohrožení stanovených práv a zájmů.
24. V tomto ohledu soud považuje vydaná rozhodnutí krajského státního zastupitelství i žalovaného za nedostatečná, a to – přes rozsáhlost žalobou napadeného rozhodnutí – hlavně pro jejich obecnost bez vazby na konkrétní projednávanou věc. Ve vydaných rozhodnutích nejsou specifikovány skutečnosti odůvodňující odepření požadovaných informací a není z nich patrná existence skutečného rizika budoucího ohrožení schopnosti

orgánů činných v trestním řízení plnit své úkoly. Opomenout přitom nelze právě již zmíněný charakter požadované informace. Již bylo řečeno, že požadovaný spisový přehled se týká tzv. dohledového spisu vedeného na základě podnětu k výkonu dohledu v ad acta založené věci, přičemž podnět byl podán oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu. To, že by takovýto spisový přehled obsahoval kvalifikované informace o činnosti orgánů činných v trestním řízení, na něž omezení z poskytování informací dle § 11 odst. 6 informačního zákona cílí, a které jsou příkladmo v důvodové zprávě k návrhu zákona č. 111/2019 Sb. (viz druhý odstavec bodu 18. odůvodnění tohoto rozsudku) zmíněny, se nezdá příliš pravděpodobné. Naopak bude obsahovat spíše informace o „*typicky rutinních úředních, policejních či trestněprávních postupech, resp. postupech a úkonech, kde poskytnutí informací výše nastíněné chráněné zájmy nemůže ohrozit a kde už opět vystupuje do popředí zájem na veřejné kontrole orgánů veřejné moci*“, na něž se omezení z poskytování informací dle § 11 odst. 6 informačního zákona nevztahuje.

25. Požadovaná informace skutečně na první pohled spíše než o informacích o předcházení, vyhledávání, odhalování či stíhání trestné činnosti vypovídá právě o úředním postupu krajského státního zastupitelství při prošetřování podnětu z řad veřejnosti. I typově jde o informaci, u níž lze předpokládat, že se na ni omezení poskytování informací podle informačního zákona spíše neuplatní. Krajské státní zastupitelství ani žalovaný však ve vydaných rozhodnutích konkrétně ve vztahu k požadované informaci nevysvětlili, proč požadované informace považují za „kvalifikované“, a nevysvětlili ani svůj další postup vedoucí k odmítnutí poskytnutí (celé) informace.
26. Jakkoli je třeba respektovat legitimní zájem orgánů činných v trestním řízení na tom, aby nebyly nuceny při odůvodnění rozhodnutí, kterým jakožto povinné subjekty odmítají informace podle informačního zákona poskytnout, zacházet do takových podrobností, že informace fakticky poskytnou, žadateli by měly být z odůvodnění jejich rozhodnutí výše zmíněné potřebné skutečnosti, na základě kterých bylo poskytnutí informace odmítnuto, zjevné. Skutečnosti, kterými je odepření požadovaných skutečností odůvodněno, by v rozhodnutí měly být pokud možno vymezeny konkrétně alespoň typově; pouhý příkladný výčet či výčet teoreticky možných skutečností, jak učinili povinný subjekt a žalovaný v nyní projednávané věci, obstát nemůže.
27. Žadateli o informace by tedy měly být dostatečně konkrétním způsobem předloženy skutečnosti, které odůvodnily odepření požadovaných informací, a též sděleno, z jakých důvodů by jejich poskytnutím došlo k ohrožení stanovených práv a zájmů. Zkrátka platí, že v odůvodnění rozhodnutí o žádosti je nutno se vypořádat s tím, zda skutečně požadovaný dokument obsahuje informace, které se týkají předcházení, vyhledávání, odhalování nebo stíhání trestné činnosti nebo ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku a zda a jak by jejich poskytnutí ohrozilo práva třetích osob anebo schopnost orgánů veřejné moci působit tak, jak je uvedeno v § 11 odst. 6 informačního zákona. Pokud povinný subjekt dospěje k závěru, že požadovaný dokument obsahuje informace spojené s takovouto hrozbou, musí i s ohledem na jiné veřejné zájmy na straně žadatele řádně odůvodnit, proč je jejich odepření nezbytné. Soud by pak měl mít v rámci soudního přezkumu možnost po seznámení se s předloženou spisovou dokumentací a vydanými rozhodnutími tyto skutečnosti ověřit a posoudit zákonnost poskytnutého odůvodnění vedoucího k odepření požadovaných informací. V tomto směru tedy lze uzavřít, že povinný subjekt a žalovaný by měli hledat cestu, jak poskytnout informace v co nejširší míře, aniž by tím pochopitelně ohrozili schopnost orgánů činných v trestním řízení plnit své úkoly.

28. Soud ještě považuje za vhodné na tomto místě připomenout, že pokud celý požadovaný dokument informace ve smyslu § 11 odst. 6 informačního zákona obsahuje, pak je namístě odeprít žadateli poskytnutí celého dokumentu. Pokud však požadovaný dokument v některé jeho části takové informace neobsahuje a není jiného zákonného důvodu pro odeprít poskytnutí této části dokumentu, resp. informací v této části uvedených, pak je povinný subjekt zásadně povinen tyto informace žadateli poskytnout, tj. poskytnout dokument žadateli částečně nebo požadované informace poskytnout jinak. Odlišný přístup by bylo třeba důkladně odůvodnit.
29. Soud dále nepřehlédl, že § 162 odst. 4 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 10. 2004, č. 7/2004, jímž se vydává kancelářský řád státního zastupitelství, umožňuje nahlížení do tzv. dohledového spisu jen zcela výjimečně. Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce však není obecně závazným právním předpisem s působností mimo státní zastupitelství. Podle § 12 odst. 1 trestního řádu platí, že ke sjednocení a usměrnění postupu státních zástupců při výkonu působnosti státního zastupitelství nebo k zajištění jednotné vnitřní organizace státního zastupitelství a jednotného výkonu spisové služby může nejvyšší státní zástupce vydávat pokyny obecné povahy; tyto pokyny jsou závazné pro státní zástupce, a pokud tak nejvyšší státní zástupce stanoví, i pro další zaměstnance státního zastupitelství. Tímto pokynem tedy nebyla založena zákonná výlučka ve smyslu § 2 odst. 3 informačního zákona. I judikatura správních soudů navíc připouští možnost požadovat podle informačního zákona kopie určitých dokumentů ze spisu, do kterého žadatel o informace nemůže podle zákona nahlížet, za předpokladu, že tím fakticky není obcházena zákonná úprava nahlížení do spisu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2014, č. j. 7 As 64/2013-49). Absolutizovat tak nelze ani žalovaným zdůrazňovanou neveřejnost přípravného trestního řízení, a to zejména za situace, kdy se jedná o již popsany případ dohledu nad věcí, ve které přípravné trestní řízení ani nebylo zahájeno, neboť byla policejním orgánem založena ad acta.
30. Jde-li o žalovaným i krajským státním zastupitelstvím zmiňovanou možnost „obživnutí“, resp. zahájení trestního řízení ve věci v budoucnu, Nejvyšší správní soud v již zmíněném rozsudku ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016-55, konstatoval také to, že *„zveřejněním požadovaných informací před skončením trestního řízení může reálně dojít ke zkreslení budoucích výpovědí, které mohou mít význam pro řádné zjištění skutkového stavu věci. Nejde jen o to, že by poskytnuté informace mohly být ku prospěchu potenciálního obviněného, třebaže i ten by mohl svou výpověď korigovat v závislosti na znalosti výpovědi ostatních zasahujících policistů. V trestním řízení budou vystupovat také osoby, které mají zcela opačný zájem (zde poškozený), případně též svědci, kteří v řízení žádný zájem nesledují a u nichž je třeba zabezpečit, aby nezkresleně a věrohodně popsali důležité skutkové okolnosti. Lze přitom pouze zopakovat, že omezení práva na informace v přípravné fázi trestního řízení, resp. ve fázi prověřování před jeho vlastním zahájením, bude spíše pravidlem.*
- Stejně tomu bude i v případě, kdy policejní orgán sice již prověřování ukončil, avšak existují informace o tom, že byl podán podnět k revizi jeho postupu u příslušného státního zastupitelství“.* (zvýraznění provedeno zdejším soudem)
31. V daném případě však z odůvodnění vydaných rozhodnutí nevyplývá žádný dostatečně konkrétní poznatek o tom, že by skutečně přicházelo v úvahu „obživnutí“ ad acta založené trestní věci, a že tedy význam požadované informace není pouze historický. K založení věci policejním orgánem navíc mělo dojít z více důvodů, nejen pro žalobkyní zpochybňované promlčení trestní odpovědnosti. Krajské státní zastupitelství a žalovaný ve svých rozhodnutích shodně poukazují na aktivitu žalobkyně a jejího zástupce JUDr. Jana Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Waltera v tzv. „kauze pila Kovářská“. Ani z ní, ani ze zmínky o existenci rozhodnutí o správním deliktu z roku 2013 a rozhodnutí o přestupku ze dne 9. 9. 2020 však není zřejmá úvaha o tom, proč je podle nich přiměřené očekávat „obživnutí“ předmětné ad acta založené věci či alespoň zvýšenou relevanci s ní spojených skutečností ve vztahu k jiným, přiměřeně aktuálním a souvisejícím trestněprávně relevantním skutečnostem, které by poskytnutí požadovaných informací za určitých okolností mohly bránit.

32. Soud, kterému je aktivita žalobkyně, Ing. T. W. a jejich zástupce JUDr. Jana Waltera v tzv. „kauze pila Kovářská“ známa z vlastní činnosti, rozumí očekávání orgánů činných v trestním řízení a souhlasí s tím, že je přiměřeně pravděpodobné, že zejména na základě aktivity zmíněných osob se některé další skutečnosti související s touto kauzou mohou v budoucnu stát předmětem prověřování ze strany orgánů činných v trestním řízení a že se prověřované skutečnosti mohou nějakým způsobem dotýkat i skutečností řešených v aktuálně ad acta založené věci. V nyní rozhodované věci je však třeba zdůraznit to, že žádost o informace se netýká informací z trestního spisu ve smyslu § 65 trestního řádu ani dozorového spisu, který bývá věrným odrazem spisu trestního. Pravděpodobnost, že informace ze spisového přehledu tzv. dohledového spisu vedeného na základě podnětu k výkonu dohledu podaného oznamovatelem domnělého trestného činu by byly s to ohrozit schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy, soud považuje za výrazně nižší. Úkolem v první řadě povinného subjektu v následujícím řízení bude tyto skutečnosti pečlivě vyhodnotit a své případné rozhodnutí o (částečném) odmítnutí poskytnutí požadovaných informací dostatečně konkrétním způsobem odůvodnit.
33. Výše uvedená zjištění o nedostacích odůvodnění vydaných rozhodnutí brání jejich věcnému přezkumu. Z důvodu uvedeného v § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, je proto namístě rozhodnutí zrušit. Za situace, kdy bylo zjištěnou vadou řízení zatíženo i rozhodnutí krajského státního zastupitelství, soud v zájmu zachování dvojinstančnosti zrušil podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i toto rozhodnutí. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
34. Podle § 16 odst. 5 informačního zákona platí, že při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.
35. Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídít, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však správní orgány dospěly k neodůvodněnému závěru, že požadované informace nelze poskytnout. Ze správního spisu ani z rozhodnutí správních orgánů přitom nelze shledat, zda neexistují důvody pro odmítnutí poskytnutí informace, a proto soud nemohl nařídít povinnému subjektu poskytnutí informace dle § 16 odst. 5 věty druhé informačního zákona.
36. Soud neprovedl žalobkyní navržené dokazování žádostí o informace ze dne 2. 10. 2020, rozhodnutím krajského státního zastupitelství ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 SIN 27/2020-13, odvoláními žalobkyně ze dne 2. 10. 2020 a 24. 11. 2020, žalobou napadeným rozhodnutím a usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2013, č. j. 31 A 108/2010-225, neboť Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

judikaturou a listinami, které jsou součástí správního spisu, se dokazování v soudním řízení správním neprovádí. Pro nadbytečnost neprovedl soud ani dokazování spisy Policie ČR, KRP Ústeckého kraje, zn. KRPU-145932/ČJ-2016-040319, KRPU-57990/ČJ-2016-040319, KRPU-119489/ČJ-2018-040319 a KRPU-77658/ČJ-2017-040381, neboť stav věci potřebný k rozhodnutí soudu byl zjištěn dostatečně a žalobkyně navíc ani nekonkretizovala, jaké skutečnosti mají být těmito důkazy prokázány.

37. Jde-li o náhradu nákladů řízení, soud konstatuje, že v případě žalobkyně jde o značně specifického žadatele, známého jistě nejen žalovanému z jeho úřední činnosti, ale i soudu; žadatele, který se mimo jiné množstvím a charakterem svých podání pohybuje na hranici zneužití práva jako jednoho z důvodů odmítnutí poskytnutí informace. Nicméně k aplikaci tohoto institutu musí být splněny podmínky a tyto musí ve svém rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací správní orgány náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55).
38. Soud výrokem II. žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, nepřiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Nelze totiž odhlížet od kontextu celé rozhodované věci „Pila Kovářská“, tedy od dalších kauz, o nichž je soudu z úřední činnosti známo, že v nich žalobkyně a její právní zástupce aktivně vystupují (v současnosti soud eviduje přes 60 žalob žalobkyně). Právní zástupce zastupuje žalobkyni, případně Ing. T. W. v obdobných řízeních opakovaně. Všichni tři uvedení jsou v příbuzenském poměru, jak je soudu známo i z jejich podání např. ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 46/2019.
39. Soudu je též známo, že žalobkyně zastoupená stejným právním zástupcem jako v nynější věci vedla či stále vede řadu soudních sporů před správními soudy, a to se správními orgány, od nichž požadovala pokaždé poskytnutí informace dle informačního zákona. Jedním z těchto tímto způsobem zatížených správních orgánů je například Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem, u níž bylo evidováno celkem 172 podání od žalobkyně, Ing. T. W. a JUDr. Jana Waltera, jak je zřejmé z rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, č. j. 15 A 107/2019-91. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 18. 5. 2022, č. j. 15 A 130/2019-74, vyplývá, že uvedená trojice podala k Ministerstvu pro místní rozvoj od roku 2015 celkem 1042 podání.
40. Obdobná situace je i u dalších správních soudů, např. lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019-34, kde je uvedeno, že žalobkyně, případně Ing. T. W., oba vždy zastoupeni právním zástupcem JUDr. Janem Walterem, jen v průběhu měsíců ledna až dubna 2019 podali v této věci u správního orgánu celkem osm žádostí o poskytnutí informací podle informačního zákona, přičemž těmito žádostmi vždy usilovali o sdělení, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s dřívějším podáním (žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti) právního zástupce žalobkyně, a že Ministerstvo pro místní rozvoj jen za období ledna až května 2019 eviduje na 250 podání výše uvedených osob. V tomto rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru, že „skutečným motivem žadatelů není kontrola veřejné moci prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, ale šikanózní postup, kterým tyto osoby sledují personální a časové zatížení žalovaného.“
41. Pokud jde o Ing. T. W., rovněž pravidelně zastupovaného právním zástupcem žalobkyně, soudu je známo, že vedl či stále vede taktéž celou řadu obdobných soudních sporů před správními soudy jako žalobkyně. Jedná se například o žaloby projednávané zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 151/2017, 15 A 216/2017, 15 A 232/2017, 15 A 240/2017,

15 A 250/2017, 15 A 24/2018, 15 A 42/2018, 15 A 45/2018, 15 A 74/2018, 15 A 75/2018, 15 A 82/2018, 15 A 151/2018, 15 A 161/2018, 15 A 182/2018, 15 A 193/2018, 15 A 224/2018, 15 A 27/2019, 15 A 28/2019, 15 A 29/2019, 15 A 46/2019, 15 A 48/2019, 15 A 49/2019, 15 A 63/2019, 15 A 72/2019, 15 A 87/2019, 15 A 88/2019, 15 A 89/2019, 15 A 102/2019, 15 A 103/2019, 15 A 104/2019, 15 A 108/2019, 15 A 133/2019, 15 A 137/2019, 15 A 140/2019, 15 A 144/2019, 15 A 145/2019, 15 A 148/2019, 15 A 151/2019, 15 A 163/2019, 15 A 24/2020, 15 A 26/2020, 15 A 27/2020 či 16 A 4/2021.

42. Žaloby, jimiž Ing. T. W. napadá postup správních orgánů při vyřizování žádostí dle informačního zákona, jsou dále evidovány např. u Městského soudu v Praze, a to pod sp. zn. 3 A 174/2017, 5 A 209/2017, 11 A 129/2018, 11 A 213/2018, 14 A 106/2018, 3 A 98/2018, 5 A 174/2018, 8 A 35/2018, 9 A 191/2018, 9 A 211/2018, 6 A 67/2019, 10 A 100/2019, 10 A 165/2019, 14 A 80/2019, 8 A 16/2019, 9 A 89/2019, 11 A 7/2020, 11 A 15/2020, 14 A 48/2020 či 17 A 50/2020.
43. Soud proto uzavírá, že jeho úkolem je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům, a nikoliv napomáhat některým osobám k tvorbě zisku na úkor protistrany, kterou tyto osoby systematicky zahlcují podáními, a to evidentně s očekáváním, že při vyřizování těchto podání dojde v některých případech k prodlení či formálně chybnému postupu, proti němuž budou následně brojit žalobou. Nejvyšší správní soud užívá zobecňující označení takových osob jako osob vedoucích „spor pro spor“, a nikoli pro získání informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 182/2014-12). S ohledem na výše uvedená zjištění o postupu jmenovaných osob v jiných řízeních soud pro toto řízení dospěl k závěru, že žalobkyni přísluší toliko náhrada nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, která odpovídá soudnímu poplatku ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Ústí nad Labem 5. září 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu